

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο, γεια σου και μπράβο!

Σε χάρηκα την Κυριακή στην παρουσίαση του βιβλίου της Γιώτας Κριλή. Σε χάρηκα για την εμβάθυνση και ανάλυση, την ουσιαστική προβολή των νοημάτων.

Ήσουν σαφής και εκφραστικός κι εκείνο που έχει αξία, έδωσες τα βασικά στην όλη πλοκή και και στην ουσιαστική έννοια του έργου. Το ίδιο και η Σοφία Σακελλή, έδωσε τα σημαντικά σημεία, την όλη σημασία, το νόημα του βιβλίου. Αυτά, Γιώργο μου, είναι βασικά και ουσιώδη για την παρουσίαση ενός βιβλίου. Δεν είναι τα κολακευτικά λόγια για τον συγγραφέα, είναι τα επεξηγητικά για το έργο. Τα μηνύματα που εκφράζει και τον τρόπο που τα λέει.

Το βιβλίο της Γιώτας – τα βιβλία της Γιώτας γιατί είναι τριλογία – είναι ένα σημαντικό ιστορικό μυθιστόρημα, είναι σαν ιστορικό ντοκουμέντο. Με τεκμηριωμένα γεγονότα και λαογραφική αξία. Είναι βασισμένο στη νεώτερη ιστορία μας, εμπλουτισμένο με πάρα πολλά λαογραφικά στοιχεία. Τα λέω γιατί δεν είναι παντα οι παρουσιάσεις αναλυτικές και συντονισμένες με την ουσία του κειμένου.

Θυμάμαι μια περίπτωση που αυτή που έκανε την παρουσίαση έκρινε τη ζωή της ηρωίδας κι έβαλε τη δική της αντίληψη για τη ζωή. Έχουμε δει πολλά και περιπτώσεις που ο παρουσιαστής προβάλλει τον εαυτό του και παρουσιάζει που προβάλλεται το βιβλίο όχι σαν έργο, αλλά όπως το βλέπει αυτός που το παρουσιάζει και τονίζει τα σημεία που αυτός εγκρίνει.

Γι' αυτό λέω ήταν η παρουσίαση συγκεκριμένη και αναλυτική. Το βιβλίο έχει μηνύματα όπως και τα άλλα της τριλογίας έχουν μηνύματα και αυτά εξηγήθηκαν. Σε χάρηκα ακόμα σ' ένα ρόλο διαφορετικό, που ξέρω αμφέβαλες κι απέφευγες. Και τον έπαιξες τόσο καλά. Η βραδιά κύλησε ευχάριστα και ήταν μια ευκαιρία να δούμε πολλούς φίλους και γνωστούς, που δεν βλέπουμε τόσο συχνά, καθώς βαραίνουν τα χρόνια. Και κάτι ακόμα, η παροιμία είναι πάντα πλούσια σε ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις, παρόλο που οι νεώτεροι εκφράζονται περισσότερο στην αγγλική γλώσσα. Και υπάρχουν πολλά δικά μας παιδιά επιτυχημένα στις Τέχνες και στις επιστήμες που δεν τα ξέρουμε. Το μεγάλο πρόβλημα που είμαστε αναγκασμένοι να το παραδεχτούμε. Είναι πληγή η άγνοια της γλώσσας μας, είναι το τίμημα της ξενιτιάς, αλλά η μητρική γλώσσα δεν είναι η γλώσσα της μητέρας μας, είναι η γλώσσα του σχολείου.

Στη φωτογραφία, ο Γρηγόρης Χρονόπουλος στη βιβλιοπαρουσίαση του τελευταίου βιβλίου της Γιώτας Κριλή, «Κυκλάμινο», στον φιλόξενο πνευματικό χώρο της ΑΧΕΠΑ, την περασμένη Κυριακή.

Πικρή διαπίστωση αλλά ουσιαστική. Πόσες πνευματικές και πολιτισμικές εκδηλώσεις έχουμε χαρεί στην παροιμία, τόσο μακριά από τη μάνα γη! Δίπλα σ' αυτές τις "κρύα μύρα και σουβλάκι" των τοπικιστικών συνδέσμων που όμως κι αυτές έχουν συμβάλει σημαντικά στο κοινωνικό δέσιμο και στη διατήρηση της γλώσσας. Θα πρέπει να ξαναγυρίσουμε στις αναμνήσεις για να προβάλλουμε από τα παλιά πολλά που μας έχουν ξεφύγει. Κι αυτά που δεν γνωρίσαμε εμείς, για τα οποία θα κάνω έκκληση κι εγώ στους παλιούς να μας αναφέρουν γεγονότα ή πρόσωπα που έχουν παίξει κάποιο ρόλο στη ζωή της παροιμίας.

Θα κλείσω με τα συγχαρητήριά μου στη φίλη Γιώτα και στην άλλη φίλη Σοφία που μας δώσατε με τόση σαφήνεια το ΚΥΚΛΑΜΙΝΟ. Συγχαρητήρια θερμά και ειλικρινή και σέ σένα για την άψογη δουλειά. Κι ακόμα συγχαρητήρια στον αστροφυσικό, Τάσο Τζιούμη, ανηψιό της Γιώτας για το ωραίο δημοτικό τραγούδι και για τη γνώση κι ενασχόλησή

ΕΠΙΣΤΕΥΑΝ

Ήταν παιδιά στη ειπονιά
ήταν στην εφηβία.
Κι επίστευαν...
Μεγάλωσαν με τ' όνειρο
ν' αλλάξουν τον κόσμο.
Δικαιοσύνη, ισότητα,
καινούρια κοινωνία,
καινούρια σύμβολα-Θεοί,
καινούρια βάση για ζωή,
παγκόσμια ευτυχία!
Ήταν παιδιά, τον έρωτα
τον έζησαν φιλία.
Προσγειωμένοι έλεγαν
μα όλα ήταν ιδέα.
Όλα τα ήθελαν κοινά
και προσιά κι αληθινά
σ' έναν καινούριο κόσμο.

Αρνήθηκαν θεσμούς και λάβαρα
και τριαντάφυλλα και μύθους.

Τα χελιδόνια
δεν τους έφεραν μηνύματα
κι η πεταλούδα
δεν τους μίλησε για τάφους.
Ήταν παιδιά και πίστευαν.

Μέχρι που κάποια μέρα
βρέθηκαν ολομόναχοι
καθένας σ' άλλο δρόμο.
Άραγε το κατάλαβαν
πως έζησαν σαν όλους
τους χτεσινούς κι αυριανούς
σαν όλους δα τους νέους
που έχουν πάντα ιδανικά
ζητούν δικαιοσύνη;

Τους νέους που σαν βολετουούν
σε μι' άνετη καρέκλα
γίνονται αστοί κι ασήμαντοι,
απλοί νοικοκυραίοι.

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα Γρηγόρη με τις ευχαριστίες μου για τα καλά σου λόγια και πολύ χάρηκα που ήσουν κοντά μας στην παρουσίαση του βιβλίου «Κυκλάμινο» της αγαπητής μας Γιώτας Κριλή, επειδή κι' εσύ έχεις προσφέρει πολλά με την πνευματική δουλειά σου. Ομολογώ ότι με πολλούς ενδοιασμούς δέχτηκα να συμμετέχω στην παρουσίαση γιατί αγχώνομαι όταν μιλώ σε μεγάλο ακροατήριο και δεν ήθελα ν' απογοητεύσω όλο αυτό τον κόσμο που ήρθε να τιμήσει μια εκλεκτή συγγραφέα. Η κα Σοφία Σακελλή έκανε ομολογουμένως σπουδαία δουλειά με την εμπνευσμένη παρουσίασή της, ενώ εγώ προσπάθησα να εξηγήσω την μεγάλη σημασία που είχαν τα βιβλία σ' έναν Έλληνα -σαν κι' εμένα- που γεννήθηκε και έζησε όλη του τη ζωή σε ξέ-

νες χώρες. Πραγματικά, Γρηγόρη, στην Αίγυπτο είχαμε διαφορετική αντίληψη για την Ελλάδα επειδή δεν είμασταν κολλημένοι σε κόμματα και ηγέτες, ούτε συμμετείχαμε στους εθνικούς διχασμούς. Την Ελλάδα βλέπαμε σαν την μάνα πατρίδα και πολλοί Αιγυπτιώτες θυσιάστηκαν στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο σαν εθελοντές στον ελληνικό στρατό για μια χώρα που λάτρευαν χωρίς να τη γνωρίζουν.

Είναι κρίμα που από τέτοιες εκδηλώσεις απουσιάζουν τα αυστραλογεννημένα μας γιατί είμαι σίγουρος πως -όπως εμένα- τα βιβλία της Γιώτας Κριλή έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και θα έπρεπε να τα διαβάσουν, αλλά όπως λες υπάρχει πρόβλημα με την Ελληνομάθεια. Θα έλεγα πως υπάρχει πρόβλημα και με τους εκπαιδευτικούς που δεν ενθαρρύνουν τους μαθητές τους να πηγαίνουν σε σημαντικές πνευματικές εκδηλώσεις, σε θεατρικές παραστάσεις κλπ. Θα έπρεπε να πρωτοστατούν στη συμμετοχή των μαθητών τους στην πνευματική ζωή της παροιμίας γιατί τα μαθήματα της γλώσσας μας δεν πρέπει να περιορίζονται μόνο στο σχολείο. Αλλωστε, άποψή μου είναι πως τα παιδιά μας καταλαβαίνουν περισσότερο τη γλώσσα μας όταν την ακούν, έστω αν δυσκολεύονται να την μιλήσουν.

Δεν γνωρίζω αν έχει εκτιμηθεί δεόντως το μεγάλο έργο που γίνεται στην ομογένεια στην Αυστραλία με τον ελληνικό πολιτισμό και την ελληνική Παιδεία, τόσο επαγγελματικά, όσο και εθελοντικά από φορείς και άτομα που δαπανούν πολύ χρόνο και χρήμα για να συντηρήσουμε την ελληνική ταυτότητά μας. Αυτούς τους φορείς και αυτά τα άτομα θα πρέπει ν' αναγνωρίζουμε και να τιμούμε, αλλά θα πρέπει να εντοπίζουμε και να τιμούμε τα αυστραλογεννημένα μας που διαπρέπουν στην ευρύτερη αγγλόφωνη κοινωνία. Από ό,τι βλέπω τιμούμε -και πολύ σωστά- τους επιστήμονες κυρίως γιατρούς, αλλά κάποια στιγμή θα πρέπει να επιβραβεύσουμε καλλιτέχνες, λογοτέχνες, δημοσιογράφους κλπ. που διαπρέπουν στην αυστραλιανή κοινωνία.

Τέλος, Γρηγόρη, θα προσυπογράψω την έκκλησή σου στους αναγνώστες μας να μας αναφέρουν γεγονότα ή πρόσωπα που έχουν παίξει κάποιο ρόλο στη ζωή της παροιμίας, γιατί είναι απαραίτητο να συντηρήσουμε τις μνήμες που είναι και η ιστορία μας σαν Ελληνισμός στους Αντίποδες.